

ΤΟ ΠΑΙΔΙ ΜΕ ΔΥΣΚΟΛΙΑ ΣΤΗ ΜΑΘΗΣΗ

Οι γονείς της Μαρίας ανησυχούσαν συχνά για το μέλλον της.

Παραξενεύτηκαν όμως όταν η δασκάλα της τους κάλεσε να τους μιλήσει:

«Η Μαρία δυσκολεύεται με την ανάγνωση και ανησυχώ μήπως έχει κάποια μαθησιακή δυσκολία».

Οι γονείς της Μαρίας δεν περίμεναν αυτά τα νέα. Το παιδί τους ήταν πολύ έξυπνο και πάντα καταλάβαινε αυτά που της διάβαζαν. Τότε η δασκάλα τους εξήγησε πως ακριβώς επειδή η Μαρία είναι τόσο έξυπνη προσπαθεί πολύ και καταφέρνει να κρύβει καλά το πρόβλημά της. Άλλα παρόλα αυτά **δυσκολεύεται να αναγνωρίσει τα γράμματα** και να τα βάλει σε λέξεις και να φτιάξει προτάσεις. Θεώρησε σωστό να τους συμβουλέψει να ζητήσουν βοήθεια από ειδικό **παιδίατρο-αναπτυξιολόγο**.

Η μητέρα της Μαρίας ένιωσε θυμό για αυτά που άκουγε αλλά και πίκρα γιατί κανείς ως τώρα δεν της είχε αναφέρει ξανά. Ο πατέρας της ένιωσε ενοχές γιατί δεν το είχε καταλάβει ως τώρα. Και παρότι ήθελαν να αρνηθούν ότι υπάρχει πρόβλημα, κατάλαβαν ότι αν βοηθούσαν την κόρη τους τώρα, θα απέφευγαν μελλοντικές δυσκολίες.

Μερικά παιδιά προβληματίζουν έντονα τους γονείς τους, τους παιδιάτρους και τους δασκάλους τους, γιατί ενώ φαίνονται έξυπνα, δεν τα πάνε καλά με τα μαθήματά τους. Με τον καιρό συνειδητοποιούν τις δυσκολίες τους, αλλά δεν γνωρίζουν γιατί δυσκολεύονται. Σιγά-σιγά, αν δεν αντιμετωπιστούν έγκαιρα και σωστά, χάνουν την αυτοπεποίθηση τους

και, μερικές φορές, όταν δέχονται **πίεση** από το σχολείο και τους γονείς, καταφεύγουν σε μηχανισμούς άμυνας, γίνονται **αρνητικά** και εκδηλώνουν **προβλήματα συμπεριφοράς**. Αυτά είναι μερικά από τα συμπτώματα των δυσλεξικών μαθητών ή των μαθητών με ειδικές μαθησιακές δυσκολίες, που είναι και το σωστότερο.

Τι είναι όμως οι ειδικές μαθησιακές δυσκολίες;

Ο όρος «ειδικές μαθησιακές δυσκολίες», αναφέρεται σε μια ξεχωριστή κατηγορία δυσκολιών, που αφορούν στην **ικανότητα ανάγνωσης** (δυσλεξία), **ορθογραφημένης γραφής**, **γραπτής έκφρασης** σε βαθμό δυσανάλογο με τη χρονολογική ηλικία του, τη νοημοσύνη και την εκπαίδευση που έχει λάβει ο μαθητής.

Πόσο συχνές είναι;

Το **5% περίπου των μαθητών**, με αναλογία μεταξύ αγοριών και κοριτσιών 4 προς 1, δυσκολεύονται να μάθουν ανάγνωση και γραφή και τελικά **διαβάζουν με δυσκολία**, με πολλά λάθη και χωρίς χρώμα ένα κείμενο. **Δύσκολα κατανοούν** την έννοια ασυνήθιστων λέξεων ή το νόημα του κειμένου που διαβάζουν. Κάνουν **πολλά ορθογραφικά λάθη** αν και ξέρουν τους

ορθογραφικούς κανόνες. **Αντιστρέφουν ή παραλείπουν γράμματα** όταν γράφουν (π.χ. ε αντί για 3, πότι ή πιή τοτόπι αντί για τόπι, εμ αντί με) **γράφουν ακατάστατα** και μερικές φορές, δεν διαβάζονται αυτά που γράφουν. Γράφουν πολύ **σύντο-**

ΤΟ ΠΑΙΔΙ ΜΕ ΔΥΣΚΟΛΙΑ ΣΤΗ ΜΑΘΗΣΗ

μες, φτωχές σε περιεχόμενο, **εκθέσεις**, μπερδεύουν τα **σύμβολα της αριθμητικής**, κάνουν σοβαρά λάθη όταν εκτελούν αριθμητικές πράξεις και δυσκολεύονται πολύ στην **προπαίδεια**. Μερικές φορές ξέρουν τα μαθήματα τους το βράδυ και μέχρι το πρωί τα έχουν ξεχάσει. Γενικά, η επίδοσή τους στα μαθήματα είναι πολύ **κατώτερη** από αυτή που περιμένουμε, με βάση το επίπεδο ευφυΐας, το οποίο είναι από μέσο και άνω. Συχνά έχουν και **δυσκολίες συγκέντρωσης** και **προσοχής**. Συνήθως είναι **ακατάστατοι** στα πράγματα τους και **αδέξιοι** στις κινήσεις τους.

Ποια τα αίτια των μαθησιακών δυσκολιών;

Παρότι η ακριβής αιτία των μαθησιακών δυσκολιών δεν είναι ακόμα ακριβώς γνωστή, όσοι ασχολούνται με την αναπτυξιακή παιδιατρική συμφωνούν πως **ευθύνονται αλλαγές στη δομή ή στη χημεία των δομών του εγκεφάλου**. Συχνά όμως το **στρες** ή κάποια άλλη **συναισθηματική φόρτιση** μπορεί να τις κάνουν πιο έντονες, όπως για παράδειγμα η διάσταση των γονών του παιδιού, ο ερχομός ενός μωρού ή ο θάνατος ενός αγαπημένου προσώπου.

Πώς μπορεί να διαγνωσθεί ένα παιδί με μαθησιακή δυσκολία; Ποιος ο ρόλος τους αναπτυξιακού παιδιάτρου;

Κατά την αξιολόγηση ενός παιδιού με πιθανή μαθησιακή δυσκολία γίνεται έλεγχος από **ομάδα ειδικών** την οποία συντονίζει ο εξειδικευμένος **παιδιάτρος- αναπτυξιολόγος**. Μετά τη λήψη εκτενούς απομικού και οικογενειακού παιδιατρικού και αναπτυξιακού **ιστορικού** από γονείς και παιδί, ακολουθεί μια σειρά από **εξειδικευμένα τεστ** που εξετάζουν το γνωστικό του επίπεδο, την κάθε περιοχή της μάθησης αλλά και πιθανά ψυχολογικά προβλήματα του παιδιού. Ο έλεγχος συμπληρώνεται με ενδελεχή **παιδιατρική και νευρολογική εξέταση** του παιδιού, καθώς και **έλεγχο της όρασης** και της **ακοής**. Αναλόγως του προβλήματος που εντοπίζεται, ζητείται η **εξειδικευμένη υποστήριξη** του ειδικού παιδαγωγού, σχολικού ψυχολόγου, λογοπαιδικού, εργοθεραπευτή, μουσικοθεραπευτή ή / και ή οικογενειακού ψυχολόγου.

Είναι πολύ σημαντικό να σεβόμαστε την **προσωπικότητα** και τον **ιδιωτικό χώρο** του παιδιού, ιδιαίτερα όταν πρόκειται για έφηβο. Η ενημέρωση του για την δυσκολία που εντοπίζουμε στη μάθηση του αλλά και για τους ενδεικνυόμενους τρόπους αντιμετώπισης πρέπει να γίνεται με **απλό, φιλικό και ειλικρι-**

νή τρόπο. Πολύ σημαντικό κομμάτι είναι εξάλλου η εξατομικευμένη συμβουλευτική των γονέων, κατά την οποία τα αποτελέσματα της εξέτασης δίνονται με κατανοητό και ζεστό τρόπο και έχουν ως στόχο να τον βοηθήσουν να βοηθήσει το παιδί του.

Θεραπεύονται οι μαθησιακές δυσκολίες;

Όχι, προλαμβάνεται όμως η σχολική και μετέπειτα επαγγελματική αποτυχία και η κοινωνική απομόνωση των παιδιών αυτών.

Όλοι ξέρουμε πρόσωπα τα οποία ήταν δυσλεξικοί μαθητές, αλλά έφτασαν στα ανώτατα επίπεδα της τέχνης, της επιστήμης και του πνεύματος: Ο Αϊνστάιν, ο Λεονάρντο ντα Βίντσι, ο Θωμάς Έντισον, η Αγκάθα Κρίστι και πολλοί άλλοι επιτυχημένοι άνθρωποι, διάσημοι και μη.

Η Πολιπέτα σήμερα **αναγνωρίζει** πλέον τις μαθησιακές διαταραχές και τις στηρίζει με **ιδιαίτερα μέτρα**, ώστε να γίνει δυνατή η πλήρης κοινωνική ένταξη των παιδιών. Έτσι τα περισσότερα παιδιά με μαθησιακές δυσκολίες αφελούνται από κάποιες **αλλαγές στην αίθουσα της τάξης**- όπως το να κάθονται πιο κοντά στον δάσκαλο ή στον πίνακα- ή στη δομή του μαθήματος - όπως το να δίνονται επιπλέον και πιο ειδικές οδηγίες στις προβληματικές περιοχές. Μερικά παιδιά μαθαίνουν καλύτερα από έναν **υπολογιστή** παρά από έναν άνθρωπο. Άλλα επωφελούνται από **επιπλέον χρόνο** και από **μάθημα κατ' ιδίαν**. Όλα αυτά και πολλά περισσότερα είναι λύσεις που μπορούν να συζητήσουν οι γονείς με τους ειδικούς.

Ως γονείς μπορείτε να διατηρήσετε ρεαλιστικές προσδοκίες και γενικά να παρέχετε υποστήριξη στο παιδί σας. Φροντίστε να είστε **διαθέσιμος** να το βοηθήσετε, μειώστε τις εξωσχολικές του δραστηριότητες, ώστε να έχει **περισσότερο χρόνο και ενεργητικότητα** για το σχολείο. Καλλιεργείστε και διατηρήστε και άλλες διεξόδους, όπου επιτυγχάνει και νιώθει προσωπική ικανοποίηση.

Δεν είναι τυχαίο πως οι περισσότερες περιπτώσεις συμβαίνουν μέσα στα μέλι μιας οικογένειας: Πολλοί γονείς έχουν βιώσει ανάλογες μαθησιακές δυσκολίες όταν ήταν παιδιά αλλά αντιμετωπίζονταν ίσως ως «αδιάφοροι» ή «αδύναμοι» μαθητές. Η ικανότητα τους να **μπουν** στη θέση του παιδιού, να το καταλάβουν και να το αποδειχθούν θα βοηθήσει αρκετά όλη την οικογένεια.

Αν λοιπόν ανησυχείτε ότι το παιδί σας δεν χρησιμοποιεί όλο το δυναμικό του, **συμβουλευτείτε τον παιδιάτρο σας** και τον **δάσκαλο** του παιδιού που θα σας παραπέμψουν στον ειδικό παιδιάτρο-αναπτυξιολόγο. Μην καθυστερείτε, **ο χρόνος είναι πολύτιμος**. Θυμηθείτε ότι τα παιδιά με μαθησιακές δυσκολίες που πασχίζουν να τα βγάλουν πέρα από την πρώτη Δημοτικού, στις μεγαλύτερες τάξεις θα κουραστούν θα απογοητευτούν και θα χάσουν για πάντα την αισιοδοξία τους και τη δύναμη για μάθηση.

Και μην ξεχνάτε: Μην επικεντρώνεστε μόνο στη **δυσκολία** του παιδιού και παραμελείτε τις ικανότητές του. **Προασπιστείτε τα ταλέντα του παιδιού σας!**

